

Jít za národní příběh...

Rozhovor s britským historikem Robertem Gildeou o francouzském odboji za druhé světové války, transnacionalismu a o potřebě revize národních dějin

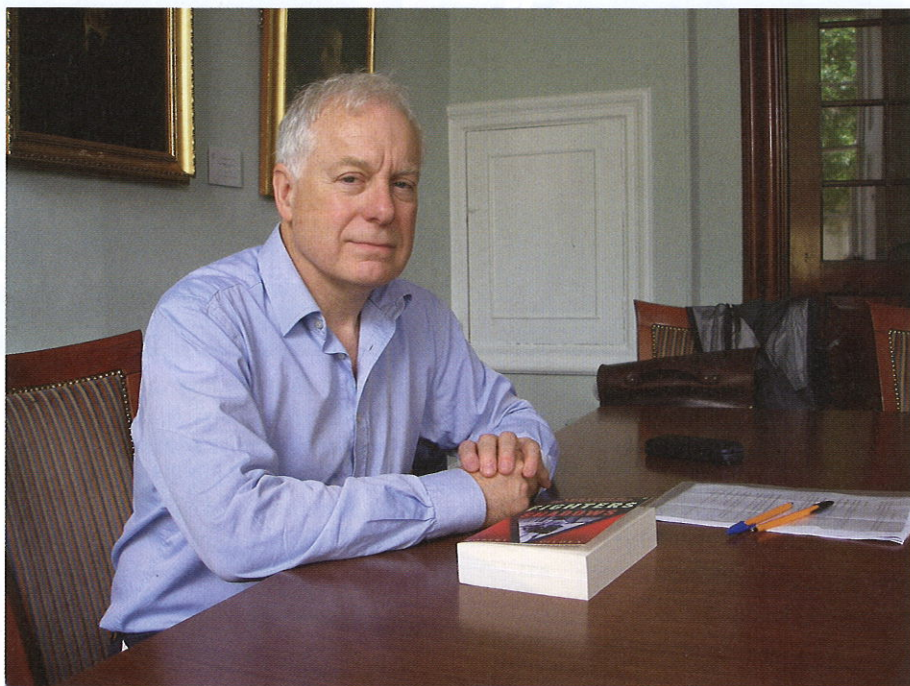

FOTO ZDENKO MARŠÁLEK

Jak se člověk stává historikem? Existoval ve vašem případě nějaký okamžik nebo událost z dětství, které rozhodly o vaší budoucí profesní kariéře?

První, na co si vzpomínám, je, že když mi bylo sedm nebo osm let, tak jsem jako dárek dostal kupon na pět šilinků do místního knihkupectví. A vybral jsem si dvě levné knížky z populární dětské řady nakladatelství *Ladybird Books* - na levé straně byl vždy text, na pravé velká barevná ilustrace. První pojednávala o Alfrédovi Velikém, druhá o Vilému Dobyvateli. A to byla moje první setkání s historií. Pamatuji si také, že později mi někdo dal knihu o řeckých mýtech, ale mně se řecké

mýty nelíbily a nelíbí, jelikož se mi zdají příliš abstraktní. K srdci mi více přirostl můj dětský hrdina Alfréd Veliký, který bránil Anglii před nájezdníky, nebo Robin Hood, tedy postavy, které sice nebyly přísně vzato historickými osobnostmi, ale spíše mytickými hrdiny, které však výtečným způsobem představovaly dobový historický kontext.

Francie není od Británie daleko a dějiny obou zemí byly vždy úzce spojeny. Přesto, jak došlo k tomu, že jste se rozhodl soustředit se na francouzskou historii?

Vlastně se tak stalo shodou okolností, neboť můj otec, státní úředník, strávil

ve Francii v padesátých a šedesátých letech mnoho času při jednání o zapojení Británie do projektu společného evropského trhu. Velmi mu záleželo na tom, aby se jeho děti staly dobrými Evropany, a tak nás - jsem z pěti sourozenců - svěřil organizaci, která se zabývala výměnnými pobyty mezi rodinami v Británii a ve Francii, a v roce 1967 jsem se vydal na cestu do Champagne, kde měl můj *pen-friend* tetu, strýce a pět sestřenic. Já jsem doma navštěvoval chlapeckou školu, a žít ve čtrnácti letech najednou s pěti děvčaty pro mne znamenalo skutečný objev! A Francii jsem tak poznal skutečně dobře. Ale vážně: bydleli jsme v poměrně velké vesnici, a na návsi stál pomník obětem války. Socha na jeho vrcholu však neznázorňovala vojáka z druhé světové války, dokonce ani z té první, ale z války roku 1870. A tam jsem cítil, jak hluboká je sounáležitost vesničanů s historií, která byla najednou velmi konkrétní a osobní.

Váš tutor na St. Antony's College v Oxfordu byl Theodore Zeldin. Ovlivnila tato významná osobnost vaši budoucí profesionální dráhu?

Když jsem studoval magisterský cyklus, navštěvoval jsem mimo jiné dva semináře. Jeden vedl Theodore Zeldin, který v té době psal pětidílné dějiny francouzských vášní mezi lety 1848 a 1945 (*A History of French Passions*). Měl velmi instinktivní přístup k historii, zabýval se historií emocí, snažil se vystoupit ze zasetí chronologie, a byl mimo jiné tvrdým odpůrcem marxismu. Druhým byl seminář Richarda Cobba, velkého znalce Francouzské revoluce.